

دروس پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	☐ چیرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: ژنتیک جمیعت گیاهی		
	☐ عملی	☐ پایه			عنوان درس به انگلیسی: Plant Population Genetics		
	☐ نظری	☐ الزامی					
	☐ عملی	☐ اختباری					
	☐ نظری	☒					
	☐ عملی	☒					
	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒						
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒						

اهداف کلی درس:

در این درس دانشجویان کارشناسی ارشد با مبانی ژنتیک جمیعت خصوصاً با نیروهای تکاملی مانند جهش، گزینش طبیعی، رانش ژنتیک و جریان ژنی در ارتباط تزدیک با پدیدهای مانند درون آمیزی، نوترکیبی، عدم تعادل گامتی آشنا می‌شوند، و در ادامه به مطالعه مباحثی مانند تکامل و ژنتیک مولکولی جمیعت، همگرانی و تبار ژنی، تبارزایی مولکولی و استفاده از صفات کمی در ژنتیک تکاملی می‌پردازد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجو در پایان این درس به اهمیت دانش ژنتیک در شناخت فرایندهای دخیل در تکامل موجودات زنده پی برده و با توجه به دانش کسب شده می‌تواند به تجزیه تحلیل داده‌های مولکولی حاصل از جمیعتها پرداخته و دانش کسب شده را در تحقیقات آتی خود بکار گیرد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه شامل مروری بر ژنتیک کلاسیک، ژنتیک در جوامع طبیعی، روش‌های مطالعه ژنتیک جمیعت، برخی مقاهیم مقدماتی آمار
- ۲- تخمین میزان تنوع ژنتیکی: تخمین فراوانی آلل و فراوانی ژنتیکی، عادل هاردی واینبرگ، درون آمیزی و فراوانی ژنتیکی
- ۳- اصول گزینش طبیعی: مغلوب، گزینش علیه اللهای مغلوب، اللهای بارز، بیش بارزیت، گزینش طبیعی مرتبط به فراوانی، گزینش مرتبط به تراکم
- ۴- رانش ژنتیکی و اندازه موثر جمیعت: اثر نمونه برداری بر رانش ژنتیکی، مدل‌های رانش ژنتیکی، اندازه موثر جمیعت، روش‌های تخمین اندازه موثر، تنگنا و بتیان گذار در جمیعت، اثر درون آمیزی بر اندازه موثر

۵- ساختار جمعیت و جریان زنی؛ تعریف ساختار جمعیت، اندازه گیری جریان زنی، شاخص ثبیت و تمایز رُنتیک، استفاده از شاخص ثبیت برای تخمین بخش بندی جمعیت، اثر واهلوند (Wahlund)، مدل‌های ساختار جمعیت، تعادل گزینش با مهاجرت

۶- جهش؛ منبع اولیه نوع رُنتیک، سرنوشت یک جهش جدید، جهش خنثی، مضر و پرفایده، بار رُنتیک، پدیده Muller's Ratchet مدل‌های جهش، اثر جهش بر روی فراوانی آلل، تعادل جهش با گزینش، تخمین میزان جهش

۷- رُنتیک جمعیت مولکولی؛ نظریه خنثی در تکامل مولکولی، نظریه تقریباً خنثی، سنجش میزان چندشکلی و واگرایی، ساعت مولکولی و کاربردها، روش‌های آزمون نظریه خنثی، آزمون ایوان-واترسون، MK.HKA و (coalescence) Tajima's D و نسبت K_A/K_S ، شجره نامه زنی و نظریه همگرایی

۸- عدم تعادل گامتی و نوترکیبی؛ تعریف عدم تعادل گامتی، روش‌های تخمین عدم تعادل گامتی، اثر جهش، درون آمیزی، رانش رُنتیک و جریان زنی بر روی عدم تعادل گامتی، گزینش زمینه و یدکی، میزان نوترکیبی، فواید و مزایای نوترکیبی، اثر روبرتسون-هیل

۹- تنوع و تکامل در صفات کمی؛ صفات کمی، اجزاء تنوع فتویی، اندازه گیری تغییرات تکاملی در صفات کمی، وراثت پذیری و اندازه گیری آن، پاسخ به گزینش، زنهای موثر بر صفات کمی، شناسایی مکان زنی صفات کمی با استفاده از شجره و تلاقی، نقشه‌یابی تک نشانگری و چند نشانگری نقشه‌یابی با استفاده از عدم تعادل گامتی روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

منابع:

1. Hamilton, M.B. (2009) Population genetics Wiley, John & Sons.
2. Halliburton, R. (2004) Introduction to Population Genetics Pearson/Prentice Hall, Upper Saddle River, N.J.
3. Hedrick, P.W. (2011) Genetics of Populations, Fourth Edition. Jones & Bartlett Publishers, MA.

